

MEMO

Onderwerp:
Wijziging Landschappelijke beoordeling
Windpark Dankzij de Dijken

Arnhem,
13 november 2015

Projectnummer:
B02047.000077.0900

DIVISIE WATER & MILIEU

Van:
ir. G.K. Jobse

Opgesteld door:
ir. G.K. Jobse; W.S. Schik

Afdeling:
Landschapsarchitectuur

Ons kenmerk:
078702186:0.7

Aan:
RWE Innogy Windpower Netherlands BV

Kopieën aan:

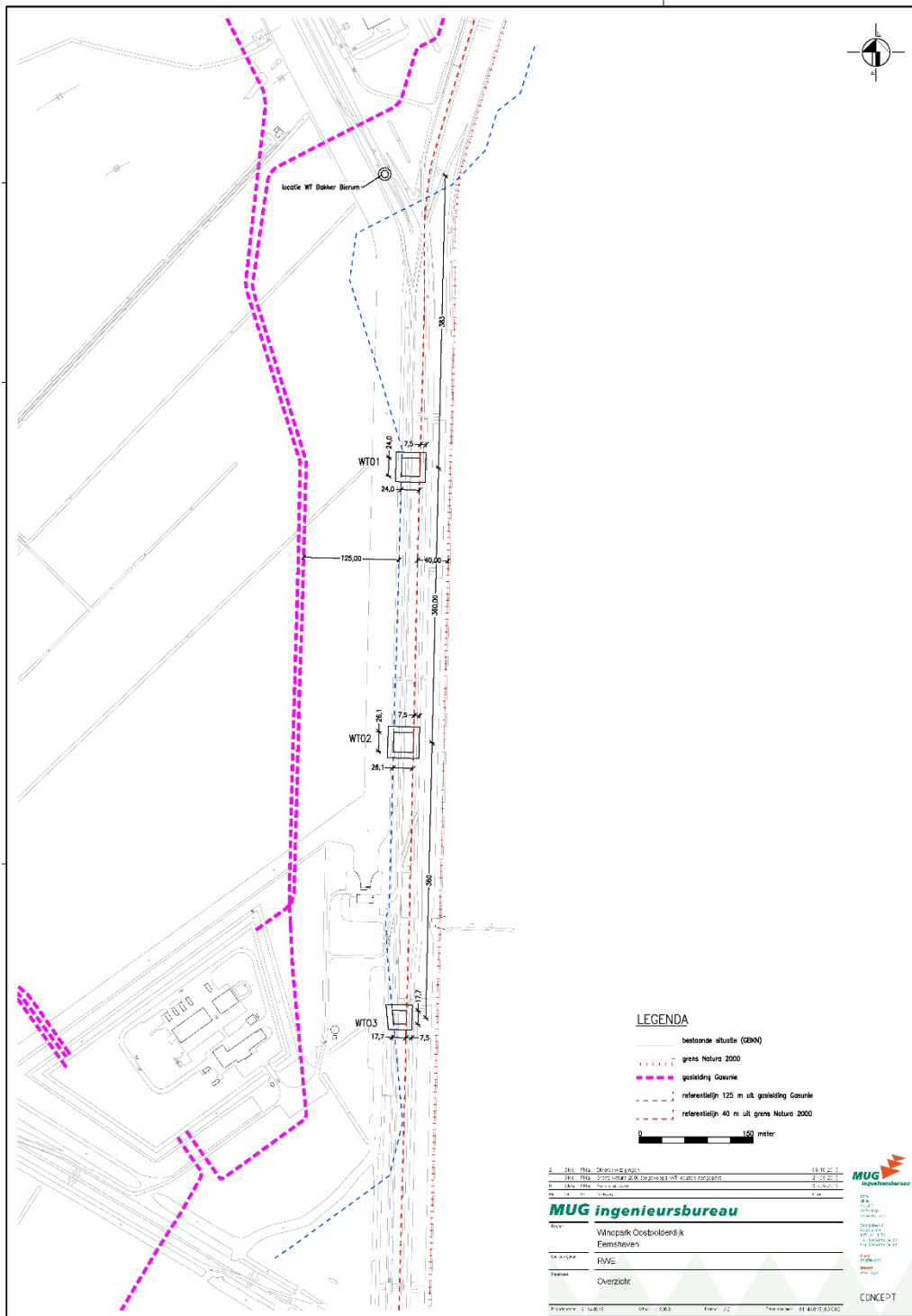
Aanleiding

De landschappelijke beoordeling van het Windpark Dankzij de Dijken is vastgelegd in het rapport met kenmerk 078530483:A d.d. 11 november 2015. De in dit onderzoek gehanteerde posities voor de 3 MW klasse windturbines (variant 2) aan de Oostpolderdijk zijn gewijzigd. Thans wordt uitgegaan van de in Afbeelding 1 weergegeven zoekvlakken. De kleinste vierkantjes geven het zoekvlak aan waarbinnen zich straks het hart van de turbine zal bevinden. De grotere vierkantjes daaromheen geven het zoekvlak aan waarbinnen de fundatie gerealiseerd zal worden. De zoekvlakken gelden als bouwvlakken voor het op te stellen Provinciaal Inpassingsplan.

De gehanteerde uitgangspunten zijn in onderstaande tabel (Tabel 1) samengevat en weergegeven op de kaart (zie Afbeelding 1). Als uitgangspunt is de westzijde van de zoekvlakken opgenomen.

Turbine	Coördinaten		Ashoogte [m] (maximaal)	Rotordiameter [m] (maximaal)
	X	Y		
Variant 2: 3 turbines uit 3 MW klasse, onderlinge afstand van 370 m				
Turbine 1	253852	604597	100	104
Turbine 2	253842	604237	100	104
Turbine 3	253841	603877	100	104

Tabel 1: Gewijzigde uitgangspunten variant 2 Windpark Dankzij de Dijken



Abbeelding 1: Zoekvlakken variant 2 windturbines klasse 3 MW

Aangepaste visualisatie

Naar aanleiding van de wijziging van variant 2 is een nieuwe visualisatie opgesteld om de consequenties op zichtbaarheid en beleving vast te stellen.

De wijzigingen in de opstelling zijn beperkt tot enkele meters ten opzichte van variant 2 en naar verwachting niet zichtbaar op afstand van de opstelling. Daarom is enkel voor locatie 4 (Eemshaven) een nieuwe visualisatie gemaakt (Afbeelding 3).

Voor de 4 locaties op grotere afstand van de opstelling 1 (Spijk), 2 (Oudeschip), 3 (Nieuwstad) en 5 (Campen, Duitsland) zijn geen nieuwe visualisaties gemaakt. De reden is dat de wijziging in de opstelling vanuit deze locaties naar verwachting niet zichtbaar is.

De nieuwe visualisatie is hieronder opgenomen en tevens toegevoegd aan het rapport met de visualisaties vanuit de andere 4 locaties (bijlage).



Afbeelding 2: Visualisatie Variant 2 vanaf de dijk bij de Kwelderweg in Eemshaven

Landschappelijke beoordeling

Op basis van de kaart met zoekvlakken en de aangepaste visualisatie is een nieuwe beoordeling voor variant 2 uitgevoerd volgens de criteria uit het gehanteerde beoordelingskader.

Aansluiting op de bestaande landschap

- De aansluiting op het bestaande landschap verandert niet met de gewijzigde opstelling. De windturbines blijven onderdeel uitmaken van andere windparken in de omgeving.
- Met de verplaatsing van de windturbines naar de binnenteen van de dijk, maakt de voet meer onderdeel uit van de polder. De windturbine zelf (mast en rotor) blijft de dijk als grens tussen land en zee markeren.
- Door de verplaatsing naar de binnenteen, blijft de groene kruin van de dijk herkenbaar en toegankelijk. Dit is positief beoordeeld ten opzichte van de eerdere opstellingen op de kruin.

Effect op waarneming en beleving

- De beoordeling van waarneming en beleving van grotere afstand is ongewijzigd ten opzichte van de eerdere beoordeling. De verplaatsing van de windturbines is niet zichtbaar op grotere afstand, zoals de dorpsrand Spijk, Oudeschip en vanuit Campen, Duitsland.
- Vanaf locaties dichterbij het windpark zijn de verschillen beperkt zichtbaar. De meest zuidelijke turbine staat op gepaste afstand van de woningen van Nieuwstad. De gewijzigde opstelling is in de beleving minder dominant aanwezig dan de eerder onderzochte varianten.

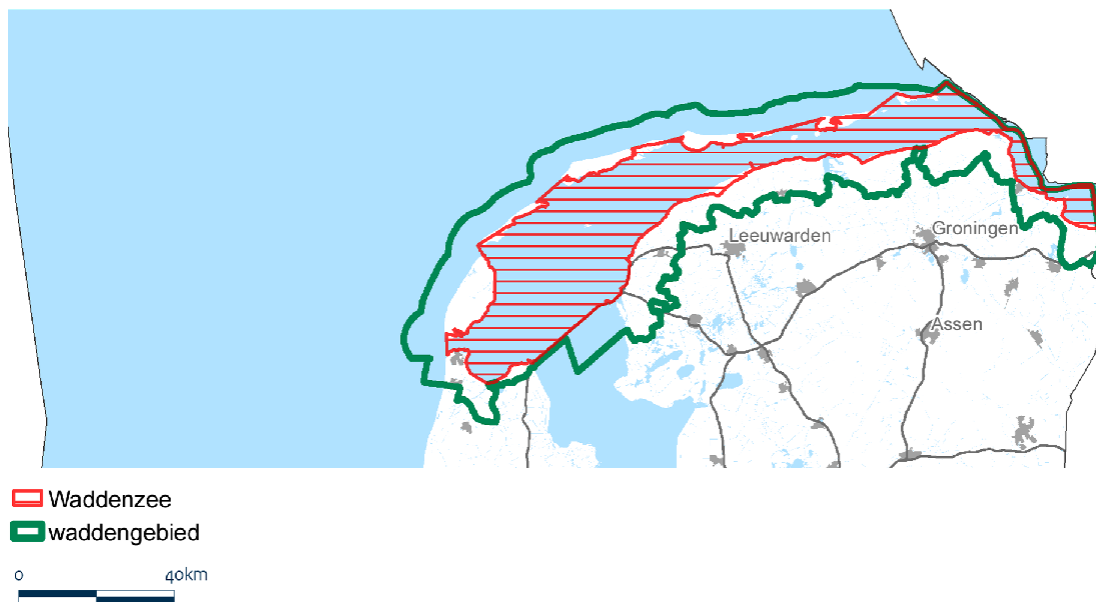
Ontwerp van de turbines

- De beoordeling van het ontwerp van de turbines is ongewijzigd ten opzichte van de eerdere beoordeling.

Toetsing aan het Besluit Algemene regels Ruimtelijke Ordening (Barro)

In de AMvB Ruimte (Ministerie van Infrastructuur en Milieu 2011) worden de nationale belangen uit de Structuurvisie infrastructuur en ruimte (SVIR) geborgd. Deze AMvB (ook wel het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' of Barro genoemd) is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen (Infomil, 2014). In het BARRO zijn onder andere regels opgenomen ten aanzien van de Waddenzee en het Waddengebied (artikel 2.5.3)

De voorgenomen ontwikkeling valt in het Barro in artikel 2.5.3 gedefinieerde gebied voor de Waddenzee en Waddengebied (zie Afbeelding 3). De Waddenzee is als groot open water beschermd, maar de zonering van het Waddengebied strekt ook tot op het land.



Afbeelding 3: Waddenzee en Waddengebied (bron: Barro)

In het Barro worden als landschappelijk kwaliteit van de Waddenzee aangemerkt de rust, weidsheid, open horizon en natuurlijkheid met inbegrip van de duisternis (artikel 2.5.2. lid 1). Voor nieuwe ontwikkelingen geldt daarbij het “nee tenzij” principe.

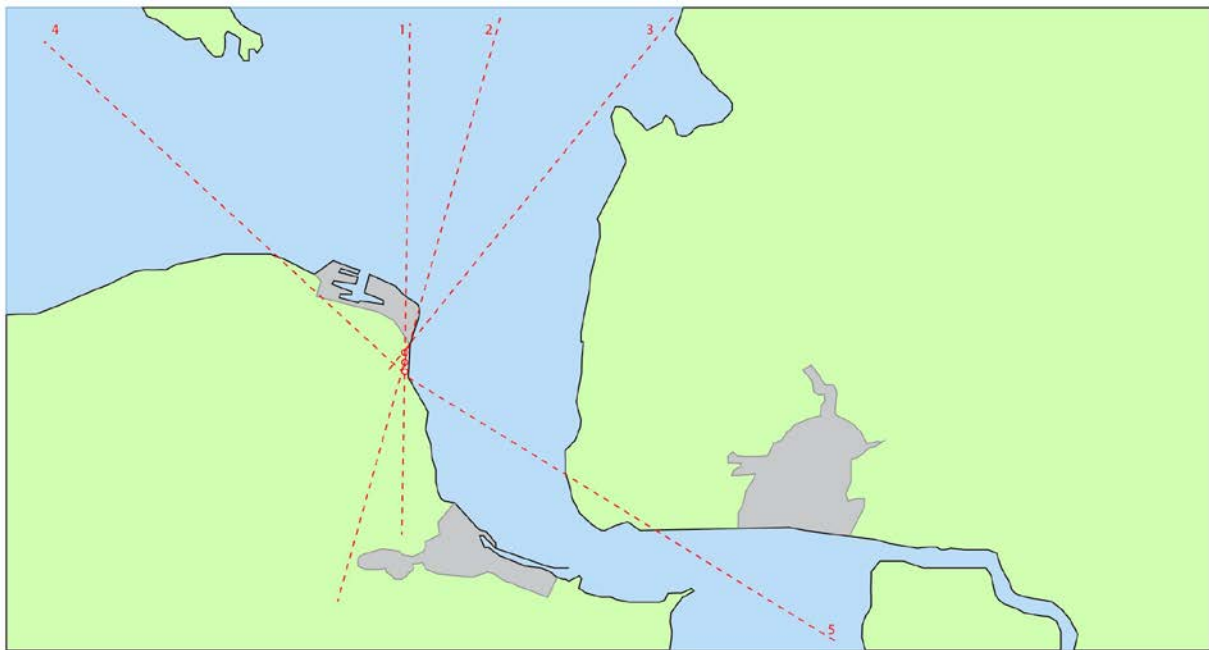
Op basis van artikel 2.5.6. (externe werking) mogen te bestemmen ontwikkelingen geen significante gevolgen voor de aanwezige landschappelijke- en cultuurhistorische kwaliteiten hebben. Dit geldt hier vooral voor de kwaliteiten openheid en duisternis.

De totale hoogte van de geplande windturbines, betekent dat deze vanaf grote afstand zichtbaar zullen zijn, zoals ook te zien op de visualisaties van standpunt 5 (Campen, Duitse kust) van de rapportage Visualisaties windpark “Dankzij de dijken”, Arcadis/RWE (11 november 2015).

Ook kan gesteld worden dat sprake is van meer randvorming; de bestaande rij windturbines wordt immers met de geplande windturbines (nog) langer. Vervolgens is de vraag, in welke mate hierbij sprake is van significante gevolgen, dat wil zeggen of in significante mate de beschermde (visuele) rust en weidsheid wordt aangetast.

In de omgeving van de Oostpolderdijk is geen sprake van een gave ongerepte horizon vanaf de Waddenzee. Zowel de bebouwing van het industriegebied Eemshaven, maar ook de hoogspanningsverbinding en vooral de al aanwezige windturbines zijn aan de horizon zichtbaar. De aanvulling van 3 windturbines is ten opzichte van wat al aanwezig is, relatief beperkt.

Daarnaast moet gekeken worden, in welke mate de turbines zichtbaar zijn vanuit de Waddenzee. In afbeelding 4 zijn hiertoe een aantal zichtlijnen aangegeven.



Afbeelding 4: Schematisch overzicht zichtlijnen.

Langs zichtlijn 1 staan de windturbines op één lijn en zullen deze hoogstens als puntobject (en niet als lijnobject) zichtbaar zijn. Om de windturbines als lijn te kunnen onderscheiden moeten de zichtlijn onder een (behoorlijke) kijkhoek ten opzichte van de opstelling gekozen worden. Het is maar zeer de vraag of de hoek tussen zichtlijn 1 en 3 daarvoor groot genoeg is.

In het gebied tussen zichtlijn 2 en 4 zal de opstelling ruimtelijk onderdeel worden van de op Eemshaven al aanwezige opstellingen windturbines.

Bovenstaande betekent dat de geplande windturbines richting de Duitse Waddenzee nauwelijks invloed zullen hebben.

Westelijk van zichtlijn 4 is ook geen grote invloed op het Nederlandse deel van de Waddenzee te verwachten, omdat de afstand zeer groot wordt en er land tussen ligt.

Zuidelijk van zichtlijn 3 is de weidsheid van het Eemsgebied te zien. Deze wordt vanzelfsprekend al sterk beïnvloed, door de nabij gelegen Nederlandse en Duitse kust aan weerszijden (zie toelichting visualisatie hiervoor).

Langs zichtlijn 5 is over water geen rechtstreekse zichtlijn naar de opstelling mogelijk, omdat er altijd land tussen zit. Pas voorbij de landpunt bij Fiemel (bij Termunten) is dat wel het geval, waarbij in eerste instantie de bebouwing van Delfzijl zal domineren. De impact van de geplande windturbines is daarmee relatief beperkt.

Voor het Barro is tevens van belang dat aangesloten wordt op bestaande bebouwing en (landschappelijke) structuren (artikel 2.5.12). De opstelling is in lijn met de Oostpolderdijk en sluit daarmee aan op bestaande landschappelijke structuren. Daarnaast is de opstelling in lijn met al bestaande windturbine opstellingen en is daarmee een voortzetting van wat al aanwezig is.

Hierbij is wel relevant in welke mate de geplande opstelling aansluit op bestaande windturbines in de omgeving. Des te meer de geplande opstelling lijkt op windturbine opstellingen (tussenafstand/ritme) en windturbines (ashoogte, rotordiameter, vormgeving, type etc.), des te meer recht gedaan wordt aan het Barro.

Conclusie & Advies

De conclusies uit de landschappelijke beoordeling van variant 2 blijven gehandhaafd. De gewijzigde opstelling van variant 2 leidt tot een betere aansluiting op bestaande windparken in de omgeving en zorgt voor minder visuele onrust.

Ten aanzien van het Barro kan worden gesteld, dat de aanvullende impact van deze opstelling, ten opzichte van al bestaande elementen heel beperkt is en bovendien ook vanuit de Waddenzee beperkt zichtbaar zal zijn.

Ook hier geldt het advies de in de maatvoering (ashoogte, rotordiameter), vormgeving en keuze van het type windturbines aan te sluiten op al bestaande windturbines in de omgeving. Dit doet tevens het meeste recht aan het Barro.